

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iulia
Leopold (VII Erzsébet-körút)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifa
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 171.

Brașov, Sâmbătă 2 (15) August.

1903.

Adunarea de la Baia-mare.

(Reflexiuni).

II.

(a) Adunarea Asociațiunii ținută în zilele de 9 și 10 August la Baia-mare, involuntar îți impune necesitatea unei analize, fie cât de fugitivă a împrejurărilor și raporturilor naționale și sociale, ce există în acel oraș și în împrejurimile lui.

O masă mare de popor, muncitor și harnic, dăr asuprit și esploatat a trăit aici sute și sute de ani în comunele rurale, cari împrejmuesc Baia-mare. Orașul însuși, o colonie germană de populație minieră. Felul de zidire al caselor se cunoșce până în ziua de azi, este stilul medieval al orașelor germane. In evul mediu orașul purta numele latinesc „Rivuli Dominarum“ și în archiva lui se păstrează până în zilele noastre un sigil cu inscripția latină de mai sus având gravat pe el anul 1482.

Nu pôte fi problema noastră a desvili hârțiile prăfuite ale archivei, în cari—la anul 1658—se află notată cererea unui voevod moldovean, care a solicitat de la senat permisiunea de a-și cumpăra seu cel puțin închiria o casă în Baie. (Trecerea de la Baia-mare prin munții Maramureșului spre Bucovina fiind destul de lesniciosă).

Privirile noastre se opresc la un timp mai apropiat, când Baia-mare era un centru cultural, la care adăpându-se și fiii poporului din împrejurime, neamul românesc a și profitat — a și pierdut.

La 1696 Iesuiții întemeiează aici un gimnasiu cu patru clase, care cu intrerupere de șapte ani,—când Iesuiții fuseseră isgoniți de ômenii lui Rakóczi,—a stat sub conducerea acelu ordin călugăresc până la desființarea lui. Trei ani după desființare, gimnasiul trece sub conducerea minorităților, cari au instruit aici generațiile tinere până în zilele

noștre, când a trecut în administrația statului.

Ar fi interesantă statistica tuturor elevilor români, cari au învățat la acest gimnasiu. Și ar fi și mai interesantă statistica, care ne-ar arăta câți din acei elevi au rămas credincioși neamului lor și câți au fost mânați prin influența cărții streine seu ademeniți prin legături de căsătorie în sinul altui neam și al altei religii.

Esemplesle din urmă, număroase în secolul XVIII, au început să se rărescă în secolul trecut, fără să putem însă dice, că pe cele dintâi le-au făcut să dispară eu totul.

Din momentul când conștiința națională a început să licărescă și la Români, școlă străină a rămas neputinciosă față cu magnetul, neasemenat mai puternic, al legăturilor de sânge.

Școlă străină, hierarchie străină, factori destul de importanți pentru a-l ademeni pe tinerul român să se facă ungar seu rutean. Și totuși poporul, poporul, cu limba lui neasemenat de dulce, cu datinile lui străvechi — nu și-a lăsat fiii să deserteze și adesea după o pribegire semi-seculară vedem pe câte unul întorcându-se la marea strămoșescă.

Avem înaintea noastră un catalog al elevilor, cari au frecventat gimnasiul minorităților din Baia mare începând cu anul 1825 și până la jumătatea secolului trecut.

In fie-care clasă jumătate din elevi sunt Români.

La anul 1827/28 vedem numele lui Ioan Dănuț din Fersig, o comună din împrejurime, înscris în clasa I și urmând aici și mai departe până a terminat cele șase clase.

Nu numai școlă, la care a umblat Dănuț a fost străină, ci după ce a eșit din școlă, totă viața sa publică de peste o jumătate de secol a petrecut-o departe de neamul seu ca secretar-jurisconsult al unei

distinse familii de conte. In timpul acesta neavând nici un contact cu Români, își uitase limba mamei sale.

Și totuși înainte de a se muta din această lume, și-a adus aminte de cherivicul și de priceasna, auzită în frageda copilărie în bisericuța de lemn din Fersig, cântate de tatăl seu, care era diac și — tot ce a putut agonisi în lunga sa viață (100,000 cor.) a lăsat ca fond de burse pentru copiii de Român săraci, cum a fost și el.

Acest fost elev al gimnasiului din Baia-mare zace înmormântat în cemetierul S. Andrei din Pojun, ér la cap are o cruce ridicată de metropolitul Vancea.

După 1848, din școlă latină, ce era, gimnasiul din Baia-mare s'a făcut școlă ungeră. Jumătate din elevi însă și acuma erau Români și în fie-care Duminecă ei se adunau, și în ședința cercului literar, ce-l constituiseră și care era înzestrat și cu o bibliotecă, își cultivau limba mamei lor. In acest cerc literar a încercat primul sbor poetic un Petru Dulfu și alții.

Gimnasiul din Baia-mare există și astăzi. Elevii români sunt și astăzi. Cerc literar însă nu mai este. Nici bibliotecă. Așa cere evoluția spiritului de „unificare națională“.

Ei și? Insufletirea națională, alipirea față cu neamul românesc, sunt ele ôre mai mici la generația, care a făcut să fie atât de frumoasă serbarea națională-culturală din Baia-mare?

Discursul, nu, — imnul părintelui protopop Șuta, rostit la adunarea din Baia-mare nu este el cântecul de laudă al originii noastre latine, nu este el strigătul celui insetat de cultură conformă acestei origini?

Trecutul a fost cum a fost, trist și sombru, cu pierderi naționale, dăr și cu eseemple classice de vigore națională.

Sperăm însă, că viitorul va fi mai frumos!

Consiliu militar. Pentru ziua de azi s'a convocat la Viena un mare consiliu militar, în care se vor desbata postulatele naționale ale opoziției maghiare referitoare la armata comună. De la hotărârea acestui consiliu depinde pe cine va însărcina Maiestatea Sa cu formarea cabinetului ungar.

In legătură cu acesta relevăm, că după ultimele sciri sosite din Budapesta nu sunt prospecte de a se constitui în curând noul cabinet, așa că probabil crisa se va prelungi încă vro 8—10 zile. Maiestatea Sa va veni la Gödöllő Marți, sâptămâna viitoare.

Resultatul anchetei parlamentare. Comisiunea parlamentară, care a anchetat încercările de mituire și despre ale cărei ședințe am raportat la timpul seu pe larg, a însărcinat pe deputatul Emeric Szivák cu referatul asupra rezultatului anchetei. Szivák a terminat acum acest referat în care resumază constatările făcute de comisiune și face conclusioni în favorul ministrului președinte și al guvernului, care, dice Szivák n'a stat nici într-o legătură cu tentativa contelui Szapáry.

Crisa din Serbia. Din cauza diferentelor ivite între ministrul de rășboi Atanascovici și între ceilalți miniștri, a izbucnit alaltăieri o crisă ministerială la Belgrad. Liubomir Zivcovici (justiție) Liubomir Stojanovici (culte), amândoi extrem-radicali, și Dr. Voislav Velicovici (finanțe), acest din urmă liberal, au anunțat că se retrag, din care cauză întreg cabinetul a dimisionat. — In locul celor trei miniștri malconțenți vor fi numiți: Radovici, Borislavovici și Rușici. Diferențele între cei demisionați și ministrul de rășboi sunt vechi și provin din refuzul acestuia, de a elimina din serviciu pe unii ofițeri superiori, cari avuseră posturi de încredere sub regele Alexandru. In schimb cei trei miniștri au refuzat să consimtă la votarea unui credit cerut de Atanascovici. Cu formarea noului cabinet va fi însărcinat ori ministrul președinte de

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Un turneu artistic.

Târgoviște, 5 Ianuarie.

Prietene,

In acest oraș posomorît ca fruntea unui bătrân trecut prin necasuri, dintr'o cameră de hotel mare cât o sală de bal îți voi povesti ce-am mai pățit în vagabondagiul meu artistic. La flacăra unui muc de luminare încerc să-mi readuc în suflet emoțiile trăite, să le mai trăiesc încodată și să ți-le povestesc și ție.

Intr'o Duminecă s'era a sosit Mariôra la Galați. Am așteptat-o la gară, am condus-o la hotelul, unde era totă trupa și după-ce și-a lăsat bagagiul, ne-am dus la un restaurant să mâncăm ceva și să mai stăm de vorbă. Era palidă, fusese bolnavă și-apoi obosela drumului o făcuse nervosă. Mă uitam la ea și retrăiam vremuri spulberate, aveam senzații, pe cari n'aș mai fi creșut să le am și imi venia

s'o iau de mână și să-i dic: haide să vagabondăm, să ne regăsim copii de altă-dată! E ciudat cum ceva, o întemplantare, pôte să-ți scormonescă sufletul și dintr'odată să te trezesci că trăiesci altă viață decât cea pe care ai trăit-o cu câte-va clipe înainte, că simți altfel și alte-ți sunt gândurile.

I-am povestit câte-ceva din întemplantările turneului, am introdus-o în tainele trupei și i-am povestit ce-am știut despre colegii și colegele cu cari mâne avea să facă cunoștință. Ochii ei aveau o melancolie blândă și zîmbetul îi era tot așa de dulce și de copilăros ca pe vremurile bune.

Am vagabondat în s'era aceea până târziu pe strădi sub privigherea lunei care ne privea cu drag din înălțimea înseninată. Era trecut de miezul nopții, când am ajuns acasă. La ușa camerei ei, i-am întins mâna poftindu-i somn ușor. Ea însă mă rugă să mai rămân decât nu mi-e somn, să mai stăm de povești.

„Nu știu de ce, dăr simt că nu pot să dorm acuma!“

Ne-am adus câte-un ceai și între cei patru păreți, ne-am spus câte și mai câte din viața noastră atât de grea și atât de frumoasă. N'am să uit nici-odată tema ei de a spune tot și felul cum se trudia să ocolască câte-ceva din trecutul ei; se opria în mijlocul povestirii și lăsa frasa neisprăvită.

„Nu-mi ascunde nimeni! Iti cunosc viața mai mult decât cum crești! Inchipuesce-ți că-ți sunt frate mai mare și vorbesce-mi deschis.“

Mă privi mirată și într'un târziu adaugă:

„La urma urmei, eu ce sunt de vină și tu nu poți să mă acuzi, sunt sigură, că nu poți să mă acuzi.“

Eu o iertasem în sufletul meu, dăr n'am vrut să i-o spun de-ocamdată.

Plecai. Cum mergeam pe coridor auzii zăvorul de la ușa ei încuindu-se. Sgomotul pașilor mei se pierdea pe coridorul cel lung, vrând parcă să trezescă liniștea.

A doua zi pe s'era steteam în camera mea la masă privind pe ferăstră. Cerul era înorat și câte-un fulg somnoros de zăpadă se opria să-mi bată la ferăstră. Cameriera băgă capul pe ușe spunându-mi:

„D-șora, sora d-văstră, vă rógă să poftiți acolo!“

Sora mea! Așa a dis și în mintea ei cine șie decât nu bănuia că mi-e mai mult decât soră.

Ședea pe canapea și cetia o gazetă cotidiană.

„Te simți mai bine astăzi?“

Da!

Eram trist fără să știu de ce, m'am aședat la masă cu capul lăsat pe mână.

După ce făcurăm o repetiție pentru reprezentația de desăr ne lășărăm ér în vorbă. De astă-dată eram de-o severitate chinuitoare. Nu știu cum, dăr mă coprinse un necaz pe totă lumea și gândindu-mă la suferințele acestei copile uram viața din adencul sufletului. Abia de împlinise șapte-spre-șase ani și trăise mai mult decât ar fi trăit alt-cineva în șapte-șeci.

până acuma *Avacumovici*, ori generalul *Sava Gruici*, actualul ministru la Constantinopol.

Turcia, România și Grecia.

Sub titlul de mai sus scrie „Cronica“ din București următoarele:

Un țiar din Atena anunță, că între Turcia, România și Grecia se va încheia o alianță militară, pentru a preveni ori-ce conflagrațiune balcanică.

Inceputul îl va face regele George, care va merge în curînd să viziteze pe Sultan, ér la tómnă va face o vizită regelui Carol la Sinaia.

Nu cunoscem întru cât e fondată această scire. Sunt unele dovești însă, că o asemenea alianță în actualele împrejurări a devenit atât de necesară pentru pacea lumii, încât se impune de la sine.

În adevăr, nimeni nu pòte uita, că reluarea turburărilor și măcelurilor în Macedonia de către insurgenții macedoneni s'a făcut în urma eșecului visitei d-lui Naciovici la Constantinopol, că însuși guvernul bulgar patronéză de aproape acțiunea comitetelor și că nici Sêrbii, nici Muntenegrenii, nu combat lupta Bulgarilor, de a goni pe pe Turci din Europa.

De altă parte, știut este, că Bulgaria persecută elementul grecesc, cu aceeași dușmănie ca și pe Turci și că ura de rassă între Greci și Bulgari este așa de mare, încât nu trebuie să ne mire faptul, că s'au format la Atena bande de voluntari cu scopul ca să combată în rîndurile Turcilor pe insurgenții bulgari.

Ètă de ce credem, că în urma convenției comerciale încheiate nu de mult cu Grecia, cu mari avantaje economice pentru această țară, Sultanul se va grăbi acum a încheia cu regele George o convenție militară.

Fără concursul României însă această dublă alianță nu va putea nici-odată pune stavilă puhoiului și pericolului slav. Grecii sunt convinși de lucrul acesta, și de aceea le place întotdeauna să vorbescă de o alianță cu România.

Nu scim ce s'a vorbit la Ischl între regele Carol și împératul Francisc Iosif. Cu tóte acestea, nu începe nici o îndoială, că cestiunea balcanică a format obiectul principal al discuțiunilor politice.

Asasinarea consulului rus din Monastir, care a avut loc în ziua în care regele Carol a sosit la Ischl, a influențat de sigur părerile celor doi monarhi.

Dacă turburările și răscolile în Macedonia vor continua încă cel mult o lună cu aceeași furie, cu cari au început, atunci se va putea mai bine afla atitudinea diferitelor state balcanice față de aceste evenimente grave.

Până atunci, este în afară de ori-ce îndoială, că atât Grecii, cât și Turcii recunosc, că numai prin o alianță cu România poftele slavilor din Balcani pot fi înfrinate la sigur și pentru totdeauna.

Evenimentele în Macedonia.

Uciderea consulului Rostovsky.

Ministrul de externe austro-ungar a însărcinat pe ambasadorul Aehrenthal din Petersburg, să exprime condolențele din partea Austro-Ungariei pentru asasinatul din Monastir.

Pòrta a susținut față cu mai mulți diplomați, că consulul Rostovsky, după rapòrtele, ce i-au sosit, ar fi pâlmuil pe gendarmul turc, din cauză că nu-l salutase.

O altă versiune susține, că gendarmul ar fi fost mituit de Bulgari, ca să făptuiescă asasinatul.

Acțiunea bandelor.

Din vilaetul Monastir se raportéză, că bandele s'au întregit prin recrutări voluntare și forțate.

Din unele sate au fost recrutate și femei și copii. Se șvonesce, că s'ar fi atașat bandelor bulgare și câte-va sate *cufovlah*. Detașamente mai mici de trupe turcesci au fost atacate de către bande. Mai multe case turcesci și recolta adunată a proprietarilor turci séu creștini, cari sunt adversari mișcării bulgăresci, au fost aprinse.

La ciocnirea de la *Smilevo* și *Krușevo* au cădut din ambele părți vr'o 166 inși.

Revoluționarii s'au încercat să aprindă orașul *Monastir*, însă n'au isbit.

Hazim-bei a fost numit valiu la Monastir.

Încă ceva despre masa „academică română“ din Clușiu.

Mens sana in corpore sano.

Nu știu, decât vre-unul dintre colegii și prieteni beneficiari la „masa academică română“ din Clușiu și-a ridicat vocea pân' acum în vacanța această, ca să comunice publicității ceva despre — și în interesul scump al acelei nobile instituții românesce din acea ultrasovinistă veche capitală a Transilvaniei. Atâta însă presupun, că publicul mare românesc o așteptă această. „Bine, — își vor dice acționarii băncilor noastre, ca și ceilalți marinimoși contribuenți, — noi la apelul călduros al inițiatorilor „mesei“ ne-am dat obolul nostru: am dori însă, ca cel puțin prin mijlocirea presei să auzim o vorbă și de la aceia, pe cari în vederea binelui și a fericirii némului i-am ajutat.

Avem dór la aceea masă tineri de caracter, ómeni serioși, mlădițe sênétóse ale gingașei grădinii naționale; cu atât mai vértos putem dér pretinde să-i auzim. Scim că de o administrare bună, precum și de directiva corectă a părții morale la „masă“ se îngrijesce on. Direcțiune a „Economului“; ca să contribuim însă și după asta cu tótă încrederea, ne-ar plăcé să scim mai de aproape de la un mensist chiar: Ce spirit social domnesce la masă? În decursul prânđului cu ce fel de dis-

cuții se întreține mândrul „viitor al națiunii?“ Merită óre într'adevăr acea tinerime sprijinul nostru?“

Din considerațiunile acestea și cu referință la articolul „*Mensa academică din Clușiu*“ din „Gazeta“ de Dumineca trecută, fmi permit a scrie câteva cuvinte sincere, ca unul care întreg anul trecut m'am nutrit din munificența demnă a ómenilor cu inimă și cu simț românesc.

Nu mai cine cunósce poziția materială a cetățenimei universitare preste tot din Clușiu, își pòte închipui importanța enormă a „mesei“ nòstre. „Colegii de naționalitate maghiară, de ori-ce confesiune, sunt sprijiniți și îmbărbătați pe tóte terenurile de către persoane private și publice, de corporațiuni și societăți, cari știu, ce va să dică o tinerime vigurósă la corp și la spirit. Romano-catolicii află ocrotire într'un internat anume instituit; ori apoi ca studenți în filosofie, fac parte din Colegiul Piaristilor, unde trăsesc fără grijă. Reformații sunt interni la facultatea lor de teologie. Tot așa unitarii. Găsesc apoi aplicațiuni ca instructori, practicanți și scriitori pe la particulari, în biurouri, ori la vre-unul din multele institute de învățămînt, unguresci și 'nțelege, de cari băjbăie orașul. Mai sunt mult ușurați prin înființarea societăților proprii. Premiile și stipendiile facultăților de universitate mai tot ei le capetă. Cât despre onorabilii colegi, progenitură ale lui Israel, cari de altminteri se îmbuldesc mai ales la facultatea de drept (unde speră a găsi teren liber pentru gheșeftării) și cari sunt totdeauna în Clușiu, ér la cursuri totdeauna în primele bănci, uitându-se țintă în ochii profesorului, ca să se insinue și să-i aibă în vedere. Acești colegi, prin „Streberei“-ul lor tradițional și cu botul lor cam gros, știu să se vire la aripele protectóre ale societății din Clușiu, care în parte destul de considerabilă e evreiască.

Nu mai noi Români sêraci, dimpreună cu celelalte „elemente străine“, cari însă sunt mai puțin reprezentate la „alma mater“, am avut o sòrte mai vitregă. Societatea de lectură ne-a fost desființată; și astfel ni-s'a luat posibilitatea de a ne întruni toți și a ne cunósce. Am îndurat însă multe cu diferite ocaziuni (Memorandul, Iancu, mensa etc.) Favorurile nòstre erau numai stipendii din fonduri, ce prin vremuri le-au întemeiat barbații cu dragoste de nēm și de biserică. Mai adaug la acestea și nefusemnatul ajutor lunar de 6 coróne, ce puținora dintre noi ne era dat sê-l avem la masa academică generală.

Acuma însă e mai rău. Stipendiile sunt puține competenții mulți, cheltuielile mari; poporul însă are încă lipsă de inteligențe conscie de chemarea lor! Èr la masa academică generală nu mai poți intra fără să-ți înăbușesci cel mai cardinal simțămînt al iubirei de limbă.

Căci hotărît'a comitetul „mesei“, să se discute acolo numai unguresce. Așa ne

spune corespondentul „Gazetei“ din 9 l. c. n., domnul *Opincar!* Minunată trébă! Ca și când limba maghiară n'ar avé acolo destulă garanță de cucerire la universitate, pe stradă, pe promenadă, la cuartire, în birturi, etc.! Să mai și înghiți unguresce!...

Și astfel tinerii nòstri, setoși de învățătură, sunt siliți, să lupte din greu cu grijă materiale, cari pe lângă că-i împiedecă în dezvoltarea intelectuală din cauza trudei zilei de ađi și a nesiguranței celei de mâne, le mai ruineză și sănătatea. La primejdiile însă cei din Clușiu au fost totdeauna primii întru apêrarea demnității lor de tineri și Români! Ori apoi din cei circa 200 de ascultători români, cel puțin „ascultă“ — pe acasă, neputend plăti în acel oraș (dis pe unguresce: „cel cu comori“, o numire, care se potrivește acuma cu Clușiu cam și „Bogata“ cu satul meu), pe lângă un traiu ori-cât de modest și simplu, cuartirul scump, dér... rêu, costul subțirel și celelalte multe. Și apoi vai de înțelepciunea câștigată prin petrecerea în „dolce far niente“ în vre-un „cuib retras“ al prea frumoșei patrii!! Fără studiu în biblioteca universității știut este, că nu te prea poți lumina. Ori, decât petrece în Clușiu, să simte fericit cel-ce pòte pentru o plată miserabilă a-și toci hainele 'n còte stând ziua întrégă la masa de scris în vre-un birou.

Între astfel de împrejurări înființarea mesei academice române a fost pare că o inspirațiune divină. Întrunindu-se tinerii nòstri aleși, odată pe ăi, discută chestii de interes privat și general, îndemnându-se reciproc la ceea-ce e bun, frumos și folositor sie-și și națiunii. Cu ocaziunea formării corului bisericesc comun (adecă gr-oriental și gr-catolic) „mensa“ a dat seriose probe despre aceea, că ea are să devină factor conducător în viața academică română de acolo. Membrii „mesei“ se simțesc moralicesce obligați a lucra de două-ori cât ceilalți! Rugăciunea rostită înainte și după masă deșteptă în inimile mensiștilor simțul religios, pe care cosmopolitismul și ateismul orășenesc tot mai mult îl apasă și înecă, le varsă încredere în puterile, de cari dispun și le dă speranță în realizarea scopurilor, ce le au. Mica societate a mensiștilor e ca o blândă familie de la începutul erei creștine. Èr conversațiunea de acolo în dulcea nòstră limbă te desfătează formal. È un farmec a asculta diferite cuvinte și espresiuși frumoșe, floricele ale limbei nòstre populare, rostite de studenții adunați acolo din diferite părți ale României cu accentuările și pronunțările lor dialectale! Am avut ocaziune, să vèd, că colegi, cari au studiat pe la străini și cari prin urmare nu pot avé idei clare despre originea, ființa și aspirațiunile nòstre, câte folóse nu au din participarea la „masă“! Un astfel de coleg zelos și cu dragoste curată pentru tot ce e românesc, mi-a cerut o gramatică și alte cărți românesce, ca să-și învețe

„Firi ușuratic, cu cari se jócă viața cum îi place!

— „Nu mai sciam ce fac, fmi răspunse ea, și nu mă mai învinui tu, care dicit că mă cunosci așa de bine.

„Nu-i nimic: a fost o lecție folositoare. Te-ai convins, sper că viața e un vârtej ispititor, și că ómenii sunt mai rei, decât par.

Da, m'am convins!

Se însera încet, încet și în liniștea odăii nu se auzia decât pâlpaitul focului, care își juca vâpaia pe podele. Tăcuți cum ședeam sêmănam cu doi ómeni ajunsți la răspântii, cari nn știu pe ce drum s'apuce. Și în liniștea asta sufletele nòstre își povesteau basmul cel mai trist de pe lume, un basm chinuitor ca vremea de afară.

Intr'un târđiu îi spuseli:

— „Vrei tu să se întórcă iar vremurile frumoșe?”

— „N'au să se mai întórcă!”

— Nu vrei?”

— Nu pot!

Se înserase aproape de tot. Nemișcat ședeam la locul unde m'aședasem întâiu. Aveam sentimentul vag că mă cufund în pământ. Trăiam departe de lume și par'că mă legăna cineva. Auzii atunci un sughit de plâns la spatele mele. Marióra se sculase de pe canapea fără să bag de sémă. În colțul dintre sobă și ușe, ea cerca să-și înăbușe plânsul. M'am sculat, am luat-o în brațe și-am readuso pe canapea. Am simțit că mi-se tulbură sufletul, că mi-e dragă iară, c'o iubesc din adêncul firei mele.

— „Sunt o nenorocită! Îngănă ea și i-se înecă glasul.

După ce se mai liniști fmi spuseli:

— Știu eu că tu mă disprețuesci, că-n ochii tîi sunt o cădută... știu și mă dóre, mă dóre până la sânge.

* * *

Vorbele ei m'au sgduit adênc. N'am cercat nici atunci și nici mai târđiu s'o mângăi cu vorba. Când într'un suflet să încuibéză o astfel de părere, e prea slabă mângăierea cuvêntului.

Îmi dădeam silința însă, să-i arêț prin fapte ca părerea ei e neîntemeiată. Èram vecinic cu ea, la masă, pe stradă, la teatru, o distram, îi făceam tóte capriciile și-i cântam de câte-ori fmi dicea să-i cânt. Ajunserăm să fim nedespărțiți. Lumea de pe stradă se uita după noi, ér la teatru actorii își dedeau còte prin colțuri.

Intr'o ăi Mateiú mi-a spus o mulțime de minuni, cari se vorbeau pe socotéla nòstră.

— Spune-le la toți, la tótă lumea, că Marióra e logodnica mea, ca să nu se mai mire nimeni!

Mateiú făcu ochii mari se uită lung neîncređetor.

Da, da, așa e, îl încredințai eu, întrebă-o și pe ea decât nu mă cređi. Sunt între noi legături vechi, de cari voi habar n'aveți.

Nu știu cu ce față voi fi dis cuvintele acestea, că Mateiú rămase foarte serios și dus pe gânduri... Intr'un târđiu îngănă mai mult ca pentru sine:

— Adecă ce ar fi, decât ai lua-o de nevastă!?

— Cu siguranță, — adăogăiú îndată fórte decis, și frate Matei, sper că-mi vei face înalta onóre să vii la nuntă!

Matei isbucni într'un hohot ris și făcându-mi o adêncă reverență:

„Cu cea mai mare plăcere a sufletului meu, Alteță!

Matei ésta își are hazul lui. A suferit mult în viață, dér și-a bătut întotdeauna joc de ea. È un temperament vehement, nervos și ușuratic. Îți povestesc câte ceva cu tótă serioșitatea, îi veđi în ochi convingerea de aceea ce spune și de-odată în mijlocul povestirei isbucnesc în ris. È un ris amar risul lui, și decât îl întreb de ce ride îți răspunde:

„Nu veđi că mă lupt cu morile de vânt?”

De trei zile sunt în Têrgoviște. Îndată ce-oii avé tutun și dispoziție îți voi mai scrie.

Salve.

Eugen.

corect limba mamei și să cunoască bogăția literaturii noastre populare și culte. Unde se mai punem legarea atâtor amicitii sincere între acei „ospesii ai publicului românesc“, amicitii, cari pe lângă rólele private din prezent, vor avé pôte în viitor fructe binefăcătoare pentru toți ai noștri!

La această masă însă, durere, numărul membrilor e foarte restrâns, căci fond disponibil nu e, ér contribuțiile benevole trebuie distribuite încă tóte, fiind necesitate ardetóre. Am fost 18 inși, vor fi numai 12! De la simțul de jertfă al Românilor cu dare de mână atérnă, ca cât mai multe odrasle sănétose ale némului nostru necăjit să-și afle la „masa academică“ balsamul rēcoritor! Cu respectul cuvenit și dragoste frătescă rog dér și și eu po toți cari pot și cari țin la aceea, că sunt Români, să contribuie cu cât îi lasă inima! Pentru fapta frumoasă li-se va păstra recunoștință și li-se va da rēsplată morală!!

Bis dat, qui cito dat!

Bogata-ollénă, 12 Aug. n. 1903.

Traian Suciu,

student în filosofie, fost mensist.

SCIRILE DILEI.

— 1 August v.

Instalarea episcopului Dr. Radu va avé loc în ziua de 16 August. P. S. Sa va sosi mâne, Sâmbătă în Oradea și va fi primit de cler. Episcopul a trimis primarului 3000 coróne din cari 1000 se se împartă la sēraci, ér restul se se întrebuințează pentru vr'un alt scop filantropic. După instalare P. S. Sa se va duce pentru cât-va timp la Stână de vale.

Ministrul de comerț Lang și Slovacii. Ministrul Lang a vizitat alaltă-eri espozitia din Szolna unde erau espuse broderii etc. produse de industrie de casă, făcute de femei slovace. Ministrul vizitând acest pavilion a întrebat: „Spre ce scop se adună aceste manufacturi?“ Un membru al comitetului espozitiei cu numele Sochan, a rēspuns: „Spre încurajarea industriei de casă din patrie“. Ministrul întrebă apoi: „Sunt în societate și femei maghiare, ca membre?“ — Sochan: „Slovacii toți sunt bunți patrioți ungari, însă își dau silința a-și păstra și naționalitatea lor“. — El voia să mai spună ceva, dér solgăbirēul Ostreluczki l'a întrerupt, dicēnd: *Aici nu există altă naționalitate, decât cea maghiară*, ér Lang a întors Slovacilor spatele, cu cuvintele: *„Indreptați-vē moravurile!“* — Înțelept ministrul!

Catastrofa din Paris. Cei din urmă cari au fost recunoscuți din victimele oribilei catastrofe din Paris făceau parte dintr'o familie. Era tata, mama și două fete. Numărul victimelor a fost 84, așa cum am arătat în numărul de eri. Inmormintarea victimelor a avut loc eri pe cheltuiala comunei. S'au ținut mai multe discursuri. A vorbit între alții și ministrul-președinte Combes. Mai mulți domnitori și diferite municipii și-au exprimat președintelui Loubet condolențele pe cale telegrafică.

Restaurarea mănăstirii Agapia. În urma intervenției I. P. S. S. Mitropolitului Partenie, incinta mănăstire Agapia, care a fost distrusă de flacări va fi pe deplin restaurată chiar în cursul acestui an. Aripa unde era stăreția și arhondariul, se speră, că va fi restaurată chiar în cursul acestei tórne. D-l Băicoianu, inginerul ministerului cultelor, eri Lunl a început lucrările pentru repararea bisericei. Restaurarea mănăstirii Agapia va necesita suma de 200,000 lei.

Agitația catolicilor din Moldova. Printre catolicii din Moldova, domnesce o vie agitație în urma neașteptatei destituirii a episcopului catolic din Iași, Monseigneurul Domenic Jaquet. Catolicii din Moldova, au întocmit un memoriu, pe care îl vor înainta vaticanului. Acest memoriu va fi acoperit de mii de semnături și în el se vor da la lumină lucruri de o

extremă gravitate. În numitul memoriu sunt acușați Iesuiții din Iași, că ar fi intrigat contra episcopului Jaquet.

Călduri mari. Un domn, care a sosit ađi din Budapesta spune, că eri era o căldură așa de mare în Budapesta încât copitele cailor intra în asfaltul, ce se topia. Și în Transilvania sunt călduri mari. În Sibiiu s'au îmbolnăvit mai mulți honveđi de insolație și au fost transportați în spitalul militar. Se svonesce chiar, că au murit din ei. Scirea acesta însă nu s'a adevărit.

Sinuciderea unui băiat — din amor. Casul s'a întâmplat nu de mult în Lipova. Băiatul de prăvălie Ludovic Szabó, în etate de 15 ani, se „amorzase“ foc de fata de casă a șefului său și arăta acesta dragoste unde numai putea. Dér „amanta“ avea o inimă de ghiată și nu luă în serios declarațiile copilului. Amorezatul hotărî să-și pună capăt vieții. Scrise o epistolă „emoționantă“ de adio iubitei sale, o puse la postă, și se sui în podul casei, luă un ștreang de rufe și... își luă rēmas bun de la lumea asta. Fū găsit mort.

Sfințire de biserică. În Sân-Iosif (Bistrița-Năsăud) se va sēvrși sfințirea bisericei nou edificate în ziua de 28 Aug. n. a. c. Cu aceea ocaziune va fi și un banchet ér séra bal. Intrarea de persoană 1 cor. 60 bani. Familia câte 1 cor. de fiecare membru. Pentru această solemnitate s'au lansat invitări iscălite de d-l Ștefan Buzilă, președintele comitetului.

La manevre. D-l Dr. Teodor Sbârcea, medic în Feldióra, fiind chemat la manevre cu ziua de 8 August și-a suspendat consultațiile și își va relua practica medicală numai la 10 Septemv. a. c.

Un nou secretar de stat. În ministerul r. u. al instrucțiunii publice se va înstina în curēnd un al doilea post de secretar de stat. Noul secretar va fi actualul consilier ministeriar d-l Victor Molnar.

Mulțămită publică. On. domn. Căpitan N. I. Arghirescu, din România carele de mai mulți ani petrece peste vară în comuna Rēșnov, a dăruit „Societății române de lectură din Rēșnov“, volumul I din opul „Studiul Rēsbóielor Moderne“ 1796—1814, dimpreună cu un atlas ce conține 21 de probleme tactice aplicate pe hartă, al căror autor este marinimosul domn donator. Opul se estinde pe 684 pagini. Rugăm pe mult on. domn să binevoiescă a primi și pe această cale, mulțămita noastră. Rēșnov. R. Cristolovean președ. societății.

La casa de tir se va da Sâmbătă și Duminecă séra „O nópte în Venetia“ — la pótele Timpei. Inceputul la órele 8 séra.

Un domn care dorește să învețe românește caută un tiner român, cu care să facă eserciții de conversație. Ofertele a-se adresa la biuroul pentru bilete de călătorie (Fahrkartenstadtbureau) în Brașov.

Aparate de fotografie pentru diletanți. Firma A. MOLL, liferantul curții c. și r. din Viena Tuchlauben Nr. 9 i-i recomandă amatorilor de fotografie, articolele sale necesare pentru a fotografia. La cerere trimite liste ilustrate conținând prețurile. Depozite în Brașov la F. Jekelius, F. Kelemen, Victor Roth farmaciști. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoți

Afacerea Humbert.

Eri s'a continuat interogatoriul martorilor în această afacere senzațională.

Primul martor a fost proprietarul Berard, care a declarat, că la 1884, pe când soții Humbert erau la Tulusa, i-au cerut un împrumut de 400 mii de fr., spre a putea intra în posesiunea unei moșteniri de câte-va milioane în Portugalia. D. Berard le-a dat numai două mii de franci. Mai târziu Teresa Humbert i-a cerut încă 500 franci, pentru a putea trimite în America pe Romain Daurignac.

Nicî cele două mii de lei, nicî cei 500, a încheiat d-l Berard, nu mi-s'au înapoiat până astăzi.

Teresa Humbert, a rēspuns cu tupeu, că tot ce a spus martorul Berard sunt simple născociri.

Avocatul Camp spune, că soții Humbert aveau numérose titluri de rentă, dintre cari 9 titluri au fost recunoscute ca false.

Teresa Humbert, înfuriată, a rēspuns:

— Nu de mine, ci de primarul din Amigues au fost prezentate acele titluri. Sē se chieame acel primar și veți vedé că este așa.

Advocatul Pannentien afirmă, că el, ca și tótă lumea, credea că există cu adevărat frații Crawford, cu tóte că scrisorile pe cari le trimitea în America erau pe adresa *poste-restante*.

A fost de bună credință în tótă această afacere clandestină.

Emil Daurignac, fratele Teresei Humbert, declară că nici-odată n'a jucat rolul lui Henric Crawford. Causa care l'a făcut să intre în afacerea rentei viajere a fost, că fiind rudă cu familia Humbert, n'a plătit nimic. Tot așa, crede el, n'au plătit nici alții nimic. Emil Daurignac a fost împețgat în institut cu léfa de 20 de mii de franci pe an.

La întrebarea președintelui, că de ce a vîndut valori pentru șapte mii de franci, Emil Daurignac rēspunde, că avea trebuință de bani, ér când sora lui a vrut să plece și a avut nevoie de bani, atunci a vîndut și alte valori.

— Când sora mea Teresa, a continuat Daurignac, mi-a spus că vrea să plece, am întrebat-o, unde? ér ea n'a vrut să-mi arate. Atunci m'am hotărît și eu să plec la Lisabona sub numele de Louis Marques.

Președintele, adresându-se către Teresa, dice:

— N'ați puté să ne spuneți, unde se găsește castelul Marcotte?

— Domnilor jurați, a rēspuns Teresa, am spus judecătorului de instrucție tot ce aveam de spus. Eu singură am făcut tot, și eu singură sunt responsabilă de tóte. Toți ceilalți sunt nevinovați, deóre-ce nimeni n'a știut nimic de afacerile mele. În viața mea a fost un mare secret, pe care nu l'am aflat decât în ziua de 7 Mai.

Din ziua aceea am fost chinată ziua și nóptea de îngrozitorul secret, pe care l'am încredințat advocaților mei. Am convingerea și speranța, că bărbatul meu va avé forța morală să supórté acest teribil secret. Miliónele există, totul este adevărat, nimic nu s'a esagerat. Există și frații Crawford, numai că nu se numesc Crawford, ci altfel. Advocatul Labori scie cum îi chiamă. N'am înșelat pe nimeni și n'am inventat nimic.

Am deplină convingere, că în curēnd frații Crawford au să vie, aducēnd miliónele.

Aceste declarații, ca și tóte întreruperile, ce Teresa Humbert le-a făcut în cursul desbaterilor, au produs rîsete la unii, stupefacție la alții.

Convocări.

Adunarea generală a „Reuniunii“ femeilor române din Mediaș și împrejurime se va ținé în acest an, — conform concludusului comitetului din 30 Mai — în șcôla gr. or. din Mediaș în 30 August 1903 2 óre d. m. cu următorul:

Program: 1) Deschiderea ședinței. 2) Verificarea membrilor. 3) Raportul comitetului despre activitatea sa de la ultima adunare generală până în presente. 4) Raportul casierului. 5) Alegerea unei comisii pentru censurarea rapórtelor de sub punct 3 și 4. 6) Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al ședinței adunării generale. 7) Eventuale propuneri. 8) Inchiderea ședinței. La această adunare generală sunt invitate tóte femeile române din Mediaș și împrejurime, stimatele membre și toți spriginitorii progresului acestei reuniuni. Se observă, că în această ți la 1 d. a. și în același local își va ținé mai întâiu comitetul Reuniunii ședința sa.

Mediaș, 6 August 1903.

Maria Moldovan,
presidentă.

Maria Necșia,
secretară.

Despărțemēntul XV Mociu al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ținé adunarea în comuna St.-Petru la 28 August v.

1903, 3 óre d. a., la care cu tótă onórea se invită a participa atât st. membrii cât și toți binevoitorii și spriginitorii culturii poporului român.

Program: 1) Deschiderea ședinței prin president. 2) Raportul secretarului. 3) Raportul casierului. 4) Alegerea a două comisii: a) pentru censurarea rapórtelor, b) pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi. 5) Cetirea disertațiilor anunțate cu 3 zile mai înainte la președinte. 6) Raportul comisunilor. 7) Eventualele propuneri. 8) Fixarea bugetului. 9) Fixarea locului, pentru ținerea adunării anului următor. 10) Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal. 11) Inchiderea ședinței prin president.

Din ședința comitetului ținută în Mociu la 17 Iulie 1903.

Ioan Moldovan,
direct. desp.

Simeon Ciuca,
secretar.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Cu ocaziunea balului aranjat în 12 Iulie a. c. în favorul bisericei greco-catolice din Valea jidanului la inițiativa d-lui George Grecu, au intrat coróne 130. S'a cheltuit 84.08 venit curat 45.92 cor. Au binevoit a trimite oferte: Luca Miclos magistru postal Bicz 5 cor. Tita Giacomuți 5 cor. Demetriu Dregan preot Damuc, Elie Campeanu protopop St. mielăuș Grumberg I. negustor Bicz, A. Zeitler oficiant de vamă Bicz, Stefan Stasisin măestru Bicz, Iosif Mezei proprietar Damuc, A. Bălaj măestru Bicz, Iosif Căssai măestru Damuc, Teodor Timariu propriet. Valea jidanului, M. Simon director de bancă Valea jidanului, I. Lantier negustor Bicz, I. Popovici România, Corigescu preot România câte 2 coróne. N. Giacomuți, România, Fani Bogdan România, Samuel Ileovici România, Victor Harsian inginer România, Ioan Bogdan România, N. Bogdan anteprenor România, Stefan Bogdan anteprenor România, Iuliu Barteș România, Cristofor Barteș România, Ioan Caracian, Isidor Lebovici comerciant România, Anton Iamneschi maestru Valea jidanului Iosif Voiciuc negustor Tulgheș, Anton Török negustor Tulgheșiu, Alexandru Ciato, oficiant de vamă Tulgheș. Ioan Marienescu oficiant silvic România câte o corónă.

Séra la cassă au fost următórele contribuiri peste taxă: Iosif Wivirschi subprimar Valea jidanului 7 coróne, Ioan Urziceanu notar comunal 6 coróne, Dr. Emil Ternoveanu medic comunal 4 coróne, Iuliu Nagy comerciant Valea jidanului 4 cor. Teodor Hartman bărat Sarhigi 3 coróne Ioan Cota cooperator Buor, George Țifrea absolv. de comerciale Bicz, Marton Imeci sergent de gendarm Valea jidanului, Iosif Ciato matriculante civil, Teodor Crusit econom, Alesandru Precup director de bancă câte o corónă. N. Lațico oficiant de vamă 60 fileri, Nagy oficiant de vamă Ioan Ilieși oficiant de vamă câte 50 fileri Sielodi și Biro oficianți de vamă câte 40 fileri Pompei Butnariu paroch Valea jidanului 20 fileri.

Subscriși prin acesta ne ținem de plăcuta datorință a aduce mulțămită publică tuturor acestor binevoitori și sprijinitori ai bisericei greco catolice din Valea jidanului.

Valea jidanului, la 8 August 1903.

Pompei Butnariu,
paroch.

Teodor Fertiolă,
curator primar.

ULTIME SCIRI.

Belgrad, 14 August. Regele Petru a declarat, că decă partidele nu se vor uni, el va abdica la tron.

Sofia, 14 August. În Bulgaria domnesce mare agitație contra principelui, care petrece în streinătate în timpuri așa critice.

POSTA REDACȚIUNELI.

M... — În numărul de Duminecă! Mulțumim. La revedere!

S. Nu s'a putut în numărul de Duminecă. Un pasagiu s'a șters, pentru-ca se nu fiți bănuți.

T. v. — Rēspunsul numai în număr de 4 și s'ar puté publica, fiindcă tot în număr de 4 a apărut și articolul la care se rēspunde.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Scriseri literare pentru popor.

„**Carnetul Roșu**“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul. O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „**Moșul**“ e cunoscut cetitorilor noștri din numeroasele sale lucrări publicate în foaia ziarului Gaz. Trans. Prețul cu posta 50 bani.

„**Caractere morale**“, exemple și sentințe ucluse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de Ioan Popea. Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adăuga și portul postal.

„**Castelul din Carpați**“, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de d-l Dr. Victor Onișor cu o prefață de Dr. Eliă Dăianu. O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui Român. — Exemplarul broșat edit. populară 1 cor. 60, broșat edit. de lux 2 cor. 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto).

„**Dieta populară**“, scrisă cu deosebită considerație la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vreo 25 figuri în text. Se vede acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto;

„**Instrucțiuni populare** despre datorițele și drepturile purtate datorului de edate de Wilhelm Niemandz. Această carte e un îndreptar de o trebuință nespuse de mare pentru toți câți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„**Omul**“, noțiunile din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc de George Cătană inv. Această carte servește ca manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiție și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (plus 5 b. porto.)

„**Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb**“. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoase din pătania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„**Novela de Sienkiewicz**“, „Natură și viață“, „Sluga veche“ și „Ianco musicantul.“ Traducere de I. C. Panțu; o broșură de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

I. C. Panțu: „In plasă“, „In Balta“, „Cale grea“, „La Cădă“, „La cărciuma lui Tiriplic.“ Schițe din viața delu țera. O broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto.)

I. C. Panțu: „**Lu țerg**“, povestire din viața unui cioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„**Lira Bihorului**“, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani).

„**Părintele Nicolae**“, schiță din viața preoților de G. Simu. Prețul 60 b. + 6 bani porto.)

„**Săpătorul de bani**“, comedia în trei acte, localizată de A. Fom. Se recomandă mai ales pentru cei vrău să jöce teatrul. Prețul 24 bani (prin postă 28 b.)

„**Viețu după mörte**“, seu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenesc și desertăciunea oelor trecătoare, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10.)

„**Poesii de R. V. Buticescu**“. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„**Suspîn și zimbire**“, poezii și prosă de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

„**Taina norocului**“ seu Povestea satului Nemerniceni de Tache Brânduş. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

„**Balade populare**“ de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

„**Banca de școlă**“ de I. Dăriu, 30 b. plus 10 b. p.)

„**Disciplina în serviciul educațiunii**“ de I. Dăriu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„**Idealul învățătorului român**“ de I. Dăriu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„**Tragedia Calvarului**“ de abat Henry Bolo traducere în românește de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețu 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto.)

„**Lilice dela Pind**“, poezii macedonene-originale și daoo-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„**Românii Seceleni**“. Causale decadenței lor economice și mijlocele de îndreptare. Disertațiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani plus 5 bani porto.

„**Trilby**“, roman în românește de Afin dela Tuscia. Prețul 2 cor. plus 20 bani porto.

„**Considerațiuni istorice asupra asociațiunii poporelor** și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de Ioan Căminu profesor în Bucuresc. Prețul 2 cor. (+ 10 bani porto.)

„**Cartea Sătémului**“, romanele de Em. Părădeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„**In veltöre**“ romanele și impresii de Vldhuța, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„**Amicul tinerimei**“, Anul I. fôia de cunoștințe folositore de prof. I. Moisil-legat în păreți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

„**Povestea despre prințul Ahmed al Kamel seu Pribeagul îndrăgostit**“ Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

„**Buchetul**“, culegere de cântări bătrănesci și naționale de I. Pop Reteganu. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

„**Logodnica contelui Stuart**“, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

„**125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc**“, de I. P. Reteganu. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

„**Nopti de érnă**“, romanele pentru popor. de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

„**Opșaguri**“, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Reteganu. Vre-o 60 de poezii glumete. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

„**Schițe din Italia**“ de Teodor Bulc. Prețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

„**Amintiri din Grecia**“ de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

„**Poesii populare**“ despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

„**Musa Someșană**“, poezii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bogarnu. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

„**Teoria dramei**“ cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

„**Dracul**“, novelă de V. R. Buticescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 20 baani (cu porto 25 bani.)

„**Țigani**“, schiță istorică, de I. P. Reteganu. Prețul 1 cor. (+10 bani porto.)

„**Cuvinte de aur seu învățături înțelepte**“ date de un părinte fiului seu. Din operele lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Someșan preot gr. cat. în Sepia. Cu permisiunea prea Venerabilului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

„**Excursiuni pe munții Țerei Bârsei și ai Făgărașului** din punctul „La om“ de pe „Buceci“ până dincolo de „Negoiul“. Des coperiri, întregite cu schițe istorice despre Castelele și țera Făgărașului de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraș. Prețul 2 lei plus 10 b. porto.

„**Cartea ilustrată**“ pentru copii și copile de George Simu. Această broșură conține poezii istorice și morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani (+ 56 b. porto.)

„**Trandafiri și Viole**“. Poezii populare culese și ordinate de Ioan Pop Reteganu. Ediț. III. Prețul redus 60 bani (+ 10 b. p.)

„**Versuri de dor**“, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

„**Doi prinși în cursă**“, comedia într'un act de A. Kellner localizată de I. Em. Bobancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

„**Dr. Iosif Frappurti**“ prelucrată de Ioan Papiu. Prețul 60 bani plus 10 bani porto.

„**Dialogul Țiganului cu Sân-Petru** la porța raiului seu glume și petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia țigănească de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

„**Din trecutul Silvaniei**“. Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Dinu Millian**“ roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

„**Feciorul Popei**“. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rochia Cătiței. Amedeo Madini. Din viața tristă După natură. Baccalaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Supplex Libellus Valachorum**“, memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovič în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc și alături de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dăianu. Un exemplar broșat costă 1 coronă (+ 5 b. porto.)

Pentru morburii de stomac!

Celor ce prin recăș, inbuibare, mănăcări greu de mistuit, ferbințeli, prea reci, seu viața neregulată și'au tras un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și vindecătoare cu vin bun, întărește stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea s' se folosescă de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grătă, slăbicune, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

și urmările ca: neastimpăr, colică, bătaie de inimă, insonmă, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură intrăbuițând vinul de burueni. Asemenea curăță din stomac materii stricăcioase prin eșirea ușoară la scaun.

Slăbicunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin adese-ori din mistuire rea și din dispoziție lăcnăvicioasă a ficatului. Persone cari pătimesc de lipsa de apetit, nervositate, durere de cap, insonmie, tângosu cu înțetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viață, Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesc, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. — Mulțime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capătă în sticle à 3 cor. și 4 cor. în farmaciiile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rășnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bod, Feldiöra, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zăgon, Papolec, Kovászna, Beresnyó, Sepsiszt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Köhalm, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Bányukut, Boldogváros, Boholez, Szásztukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Törösvár, Vajdarecse, V. Ila, N.-Sink, Aiud, Pânticeu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în toate farmaciiile din orașele mici și mari din Ardeal și din țările străine. — Farmaciiile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor“, Ferdinand Jekelius la „Speranța“.

Trimite 3 seu mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria.

— Să se ferescă de imitație. —

Cereți anume Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirit de vin 1000, Gliceriu 1000, Vin roșu 2400, sirop de fragi 1500, sirop de cireșe 3200, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de inzian, rădăcini calmus aa. 100. Aceste părți constitutive se se amestece.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame.)
sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In casul publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scădemēt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Administr. „Gazetei Trans.“

Praturile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, decă fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrișerea sa.
Prin efectul de lequire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioșe la stomac și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemoroidelor și a celorlalte diferite bôle femesești a luat acest medicament de casă o răspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.—
Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.
Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de recăș. Prețul unei sticli originale plumbate, Corone 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.
Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cincel bucăți Corone 1.80. Fiecare bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin
Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Vieua, Tachlauben 9
Comande din provinciă se efectuează gîinic prin rambursă postală.
La deposite se se ceră anmuit preparatele provădute cu scălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.
Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoși, Teutsch & Tartler.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunar.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoși.